

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1187
Podgorica, 10.11.2020.godine

ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE
NACIONALNOG EMITERA RADIO TELEVIZIJA CRNE GORE

Zakonski okvir

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg radijskog ili televizijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Članom 74 propisano je da su javni emiteri dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

Javna usluga podrazumijeva samostalnu i nezavisnu proizvodnju, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći, objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu, kao i proizvodnju i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi.

Javni emiteri su obavezni na njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda, proizvodnju i emitovanje programa koji izražavaju nacionalni i kulturni identitet Crne Gore i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i proizvodnju i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive.

Saglasno članu 76 Zakona, ugovorom između Vlade Crne Gore i nacionalnog javnog emitera utvrđuje se vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža. Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, definišu se i programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Metodološki okvir

Analiza strukture programa Radio Televizije Crne Gore je urađena na osnovu podataka dobijenih monitoringom programskih sadržaja emitovanih u periodu od 15.10. do 21.10.2020. godine, te su na osnovu kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji su dati u nastavku teksta.

Imajući u vidu da Radio Televizija Crne Gore emituje dva televizijska i dva radijska programa, putem kojih se u nekim slučajevima emituje isti programski sadržaj, a da je Pravilnikom o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom propisano da se u sopstvenu produkciju

¹ "Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16, 092/17

ubrajaju premijere i prve reprize programskih sadržaja, ovo pravilo je primijenjeno na Televiziju Crne Gore, odnosno Radio Crne Gore, u cjelini. Navedeno znači da ukoliko je isti programski sadržaj emitovan na Prvom programu premijerno, a prvo reprizno emitovanje je prikazano na Drugom programu, programski sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija i Prvog i Drugog programa. Ukoliko je isti programski sadržaj imao premijerno i prvo reprizno emitovanje na Prvom programu, a drugo reprizno emitovanje na Drugom programu, sadržaj je uzet kao sopstvena produkcija samo Prvog programa.

Prilikom razvrstavanja sadržaja primijenjene su odredbe Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list Crne Gore", br. 11/12).

Relativni pokazatelji učešća sadržaja po izvoru i po žanru dati su u odnosu na ukupno sedmično vrijeme emitovanja koje iznosi 10.080 minuta. Prilikom prikazivanja podataka date su neto vrijednosti programskih kategorija (sa isključenim trajanjem oglasnog sadržaja).

Prikazani podaci vezani za učešće sadržaja po produkcijskom izvoru se odnose na učešće sopstvene produkcije, kupljenog i reemitovanog programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na učešće oglasnih sadržaja (do 10%) i učešće programskih sadržaja čiji je proizvođač emiter (ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun) ali koji se saglasno Pravilniku, ne smatraju sopstvenom produkcijom jer je riječ o drugom, ili nekom narednom, repriznom emitovanju. Kod radijskih programa razlika do 100% se odnosi i na učešće muzičkog sadržaja.

Prikazani podaci vezani za učešće sadržaja po vrsti se odnose na učešće pojedinih kategorija programa, u ukupno emitovanom sedmičnom programu. Razlika do 100% se odnosi na trajanje oglasnih sadržaja, a kod radijskih programa i na učešće muzičkog sadržaja.

Polazni podaci

Nacionalnom javnom emiteru „Radio Televizija Crne Gore“ izdata su sljedeća odobrenja za emitovanje:

- Odobrenje O-TV-J-01 izdato za „Prvi program Televizije Crne Gore“;
- Odobrenje O-TV-J-02 izdato za „Drugi program Televizije Crne Gore“;
- Odobrenje O-TV-J-03 izdato za „Satelitska Televizija Crne Gore“;
- Odobrenje O-R-J-01 izdato za „Radio Crne Gore - prvi program“;
- Odobrenje O-R-J-02 izdato za „Radio Crne Gore - drugi program / Radio 98“.

Za potrebe ovog dokumenta nije analiziran program Satelitske Televizije Crne Gore.

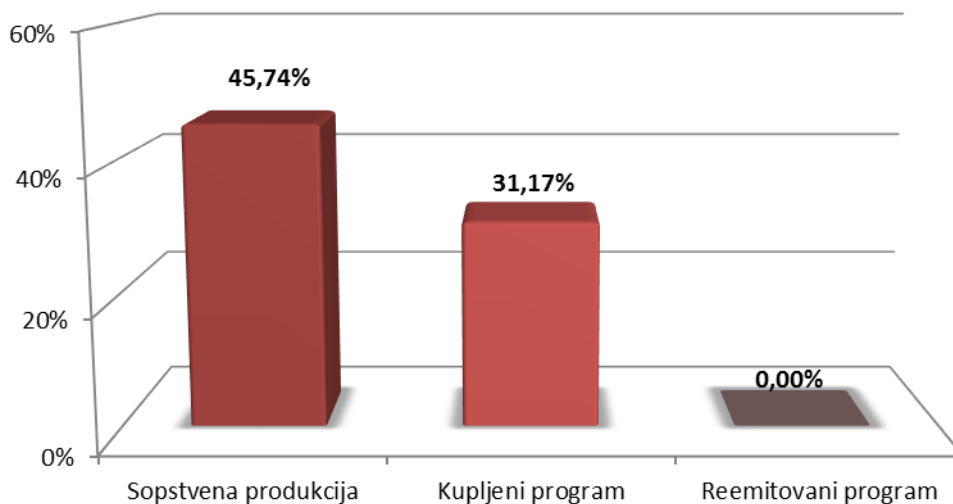
Prvi program Televizije Crne Gore (TVCG1)

Sopstvenom produkcijom smatraju se informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun².

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG1 dominantna je sopstvena produkcija (46%).

Kupljeni program ima učešće od 31% ukupno emitovanog programa.

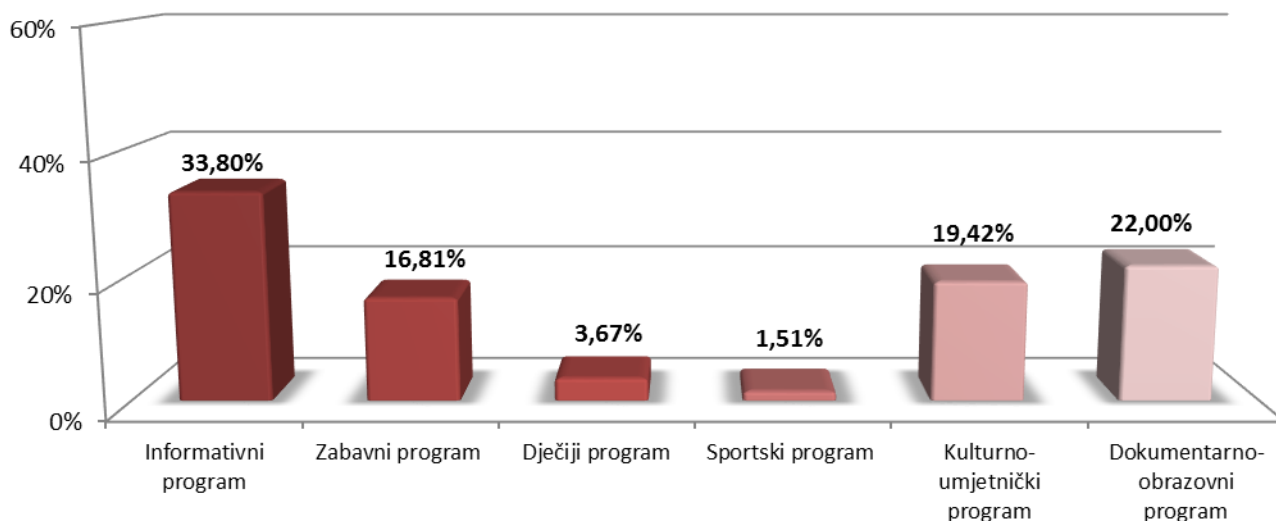
U posmatranom periodu TVCG1 nije imao reemitovanog sadržaja.

Grafik 1: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni sadržaj, 34%.

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 36 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta). U posmatranom periodu svakodnevno je emitovana i informativna emisija na albanskom jeziku. Informativna emisija na gestovnom govoru je emitovana tri puta za period od sedam dana. Tokom posmatrane sedmice nijesu emitovani programski sadržaji na romskom jeziku.

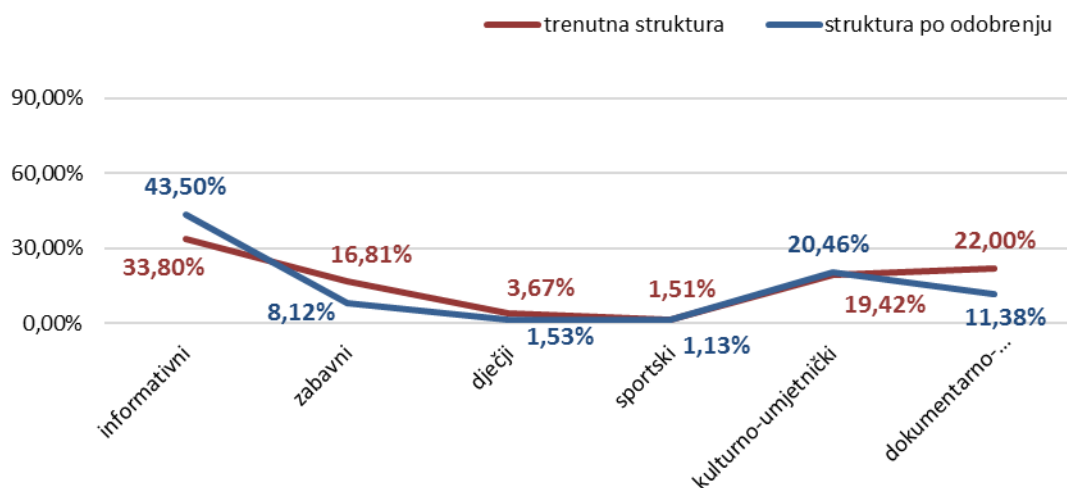
Grafik 2: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

² Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom

Slijedi dokumentarno-obrazovni program sa 22% ukupnog emitovanog sadržaja.

Kulturno-umjetnički program čini 19%, dok zabavni program čini 17% ukupnog sadržaja.

Najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čine dječiji sa 4% i sportski program sa 2% emitovanog sadržaja (na sedmičnom nivou).

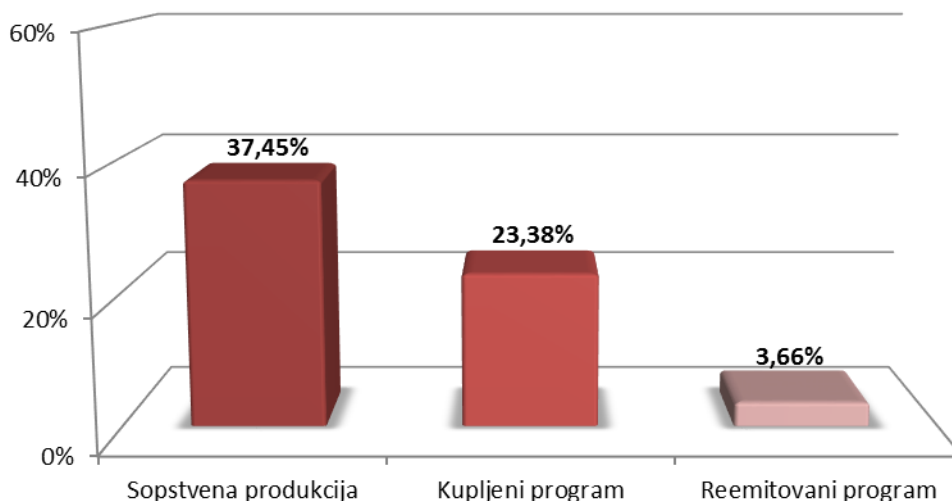
Grafik 3: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Drugi program Televizije Crne Gore (TVCG2)

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG2, dominantna je sopstvena produkcija (37%).

Kupljeni program čini 23% ukupno emitovanog sadržaja Drugog programa Televizije Crne Gore.

U posmatranom periodu TVCG2 je imao 4% reemitovanog sadržaja.

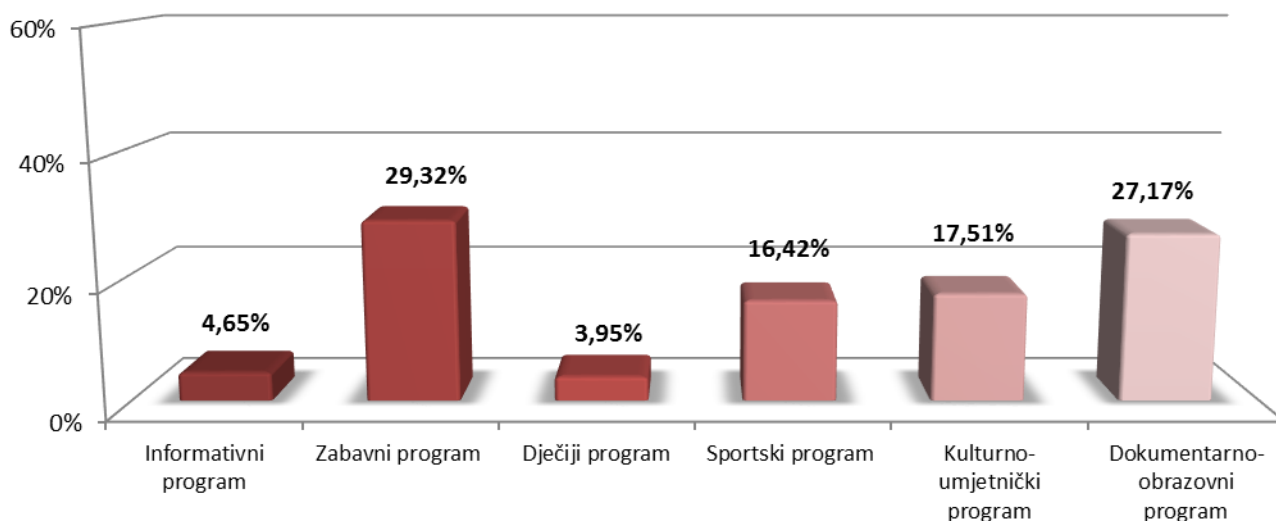
Grafik 4: Učešće sadržaja po produkcijskom izvoru (procenat, sedmično)

Prilikom analize programa TVCG2 po produkcijskom izvoru, moraju se imati u vidu sljedeće napomene:

- U gore navedene podatke nije uračunato 99.096 sekundi programskog sadržaja koji predstavlja streaming video igrice jer ne sadrže podatke na osnovu kojih se može procijeniti produkcijski izvor emitovanog. Ovi sadržaji su u posmatranjoj sedmici činili 16,62% ukupno emitovanog sadržaja;

- U prikazani procenat sopstvene produkcije uračunat je sadržaj „Uči doma“, koji se zbog trenutne epidemiološke situacije emituje u okviru programa TVCG2. U posmatranoj sedmici ovi sadržaji su činili 23,38% ukupno emitovanog programa, odnosno 62,43% sopstvene produkcije TVCG2.

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni program, 29%. Značajan dio ovog procenta (56,67%) otpada na streaming video igrice.

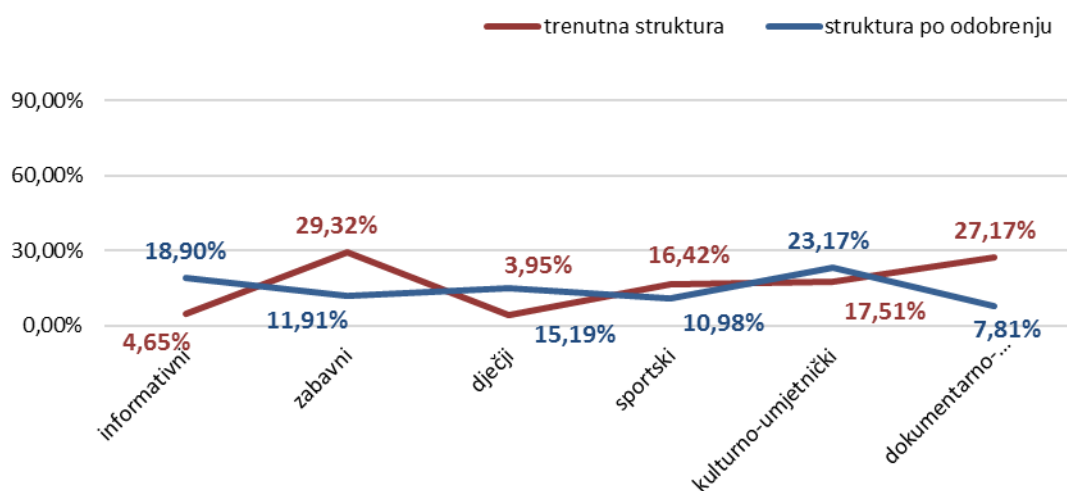
Grafik 5: Učešće sadržaja po vrsti (procenat, sedmično)

Dokumentarno-obrazovni program u ukupnoj strukturi ima učešće od 27% od čega se 86,03% odnosi na sadržaj „Uči doma“.

Slijede kulturno-umjetnički sadržaji sa učešćem od 18% ukupno emitovanog programa i sportski program sa učešćem od 16%.

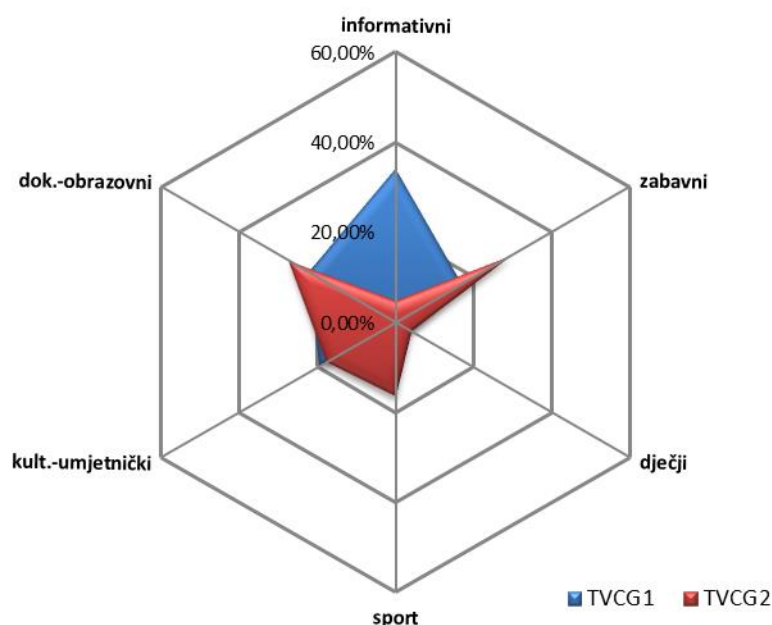
Informativni sadržaj ima učešće od 5%. Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta. Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta predstavlja reemitovani programski sadržaj „Dnevnik 2“ prosječnog trajanja 36 minuta.

U posmatranoj sedmici emiter je imao 4% dječjeg programa.

Grafik 6: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Televizije Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku TVCG1, dok je TVCG2 u posmatranom periodu imao značajno učešće zabavnog i dokumentarno-obrazovnog programa.

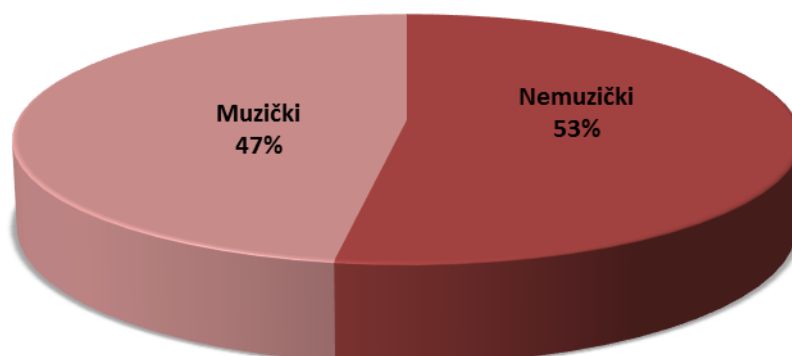

Grafik 7: Struktura programa po vrsti – TVCG1 VS TVCG2 (procenat, sedmično)

Prvi program Radija Crne Gore (RCG1)

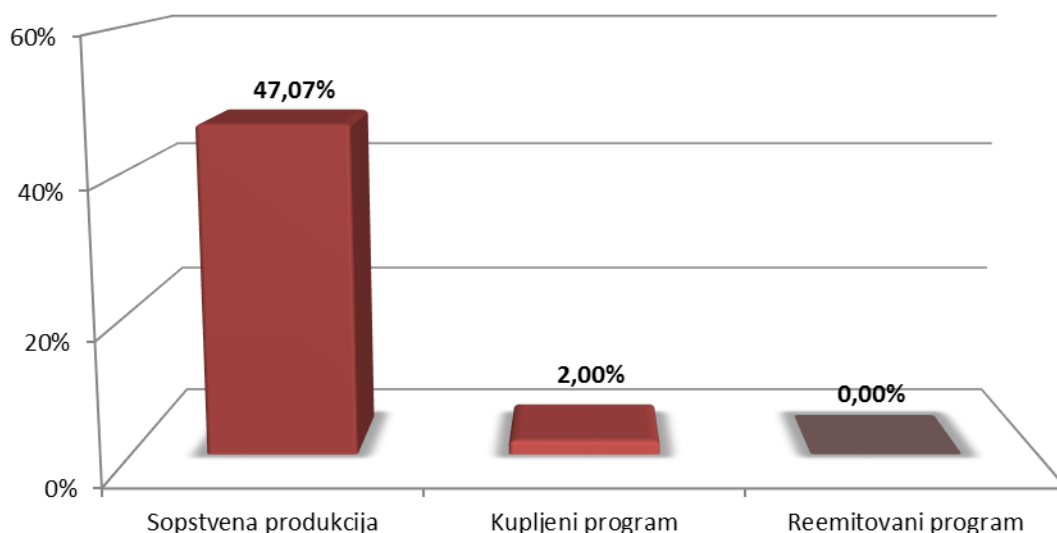
Na Prvom programu Radija Crne Gore ukupni emitovani program, na sedmičnom nivou, sadrži 47% muzike i 53% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Navedeno znači da Prvi program Radija Crne Gore emituje 5.296 minuta sedmično, odnosno 757 minuta dnevno različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika.

Grafik 8: Struktura radijskog programa (procenat, sedmično)

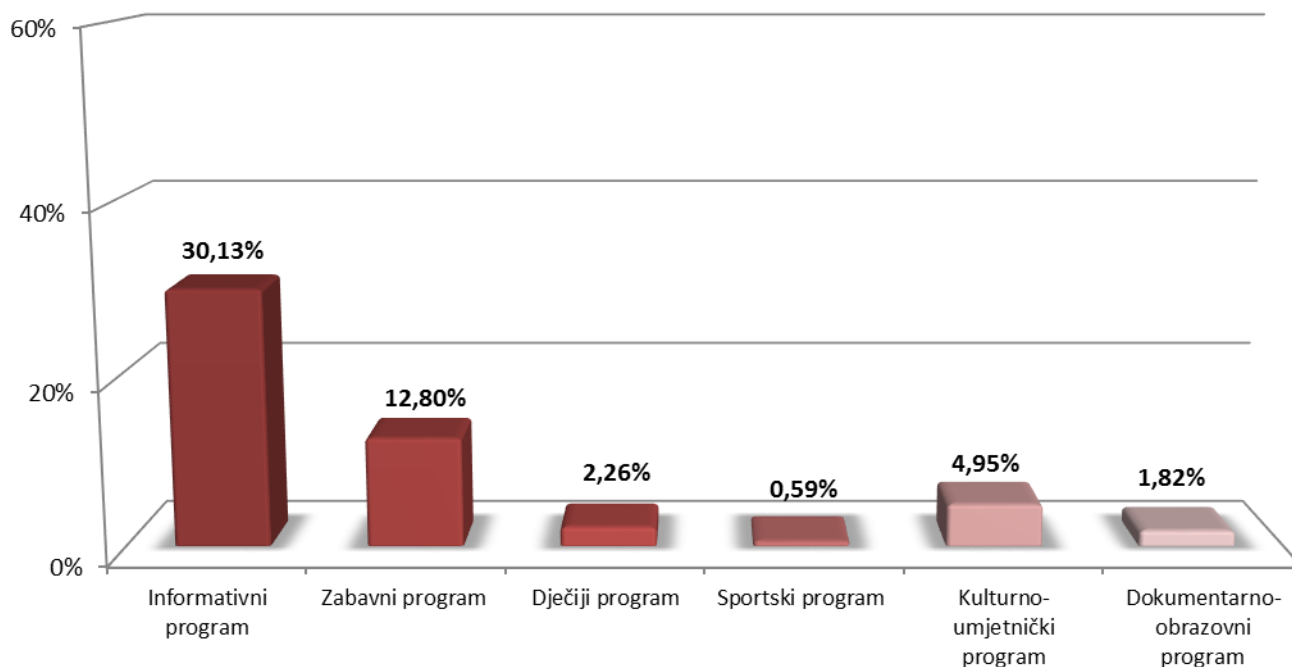
Emitovani **nemuzički** sadržaj Prvog programa Radija Crne Gore čini sopstvena produkcija i to 47%. Kupljenog programa je bilo 2%, dok reemitovanih sadržaja nije bilo u posmatranoj sedmici.

Grafik 9: Učešće nemuzičkog sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, je dominantno informativnog karaktera (30%).

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta, u okviru kojeg emituje centralnu informativnu emisiju prosječnog trajanja od 25 minuta (Zakonom propisani minimum je 20 minuta). Radnim danima se emituje i informativna emisija na albanskom jeziku. Jednom sedmično se emituje dvadesetominutni programski sadržaj na romskom jeziku.

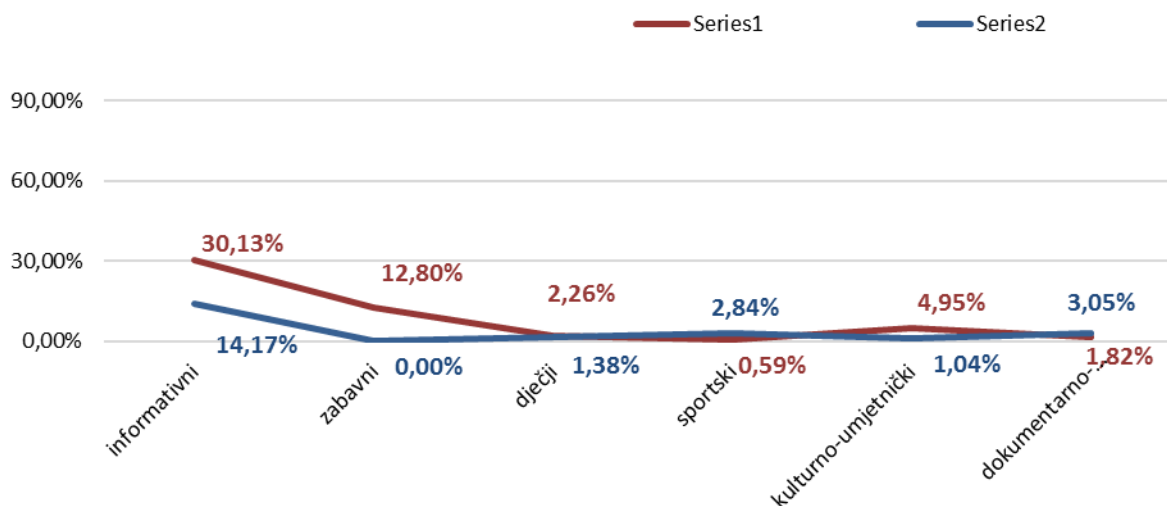

Grafik 10: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Zabavni program čini 13%, a kulturno-umjetnički program približno 5% ukupnog sadržaja.

Slijedi dječji i dokumentarno-obrazovni program sa po 2% ukupno emitovanog sadržaja.

Najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čini sportski program sa manje od jedan odsto sadržaja emitovanog na sedmičnom nivou.

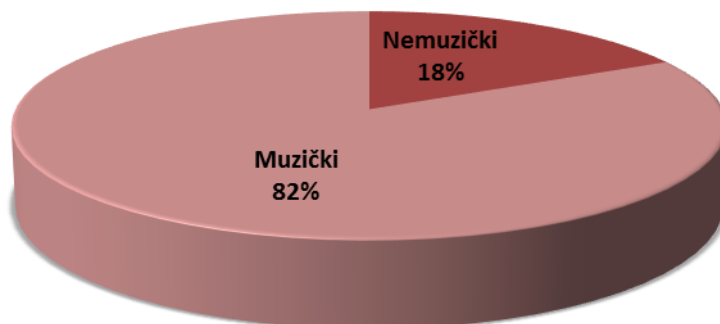

Grafik 11: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Drugi program Radija Crne Gore (Radio 98)

Program Radija 98, na sedmičnom nivou, sadrži 82% muzike i 18% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

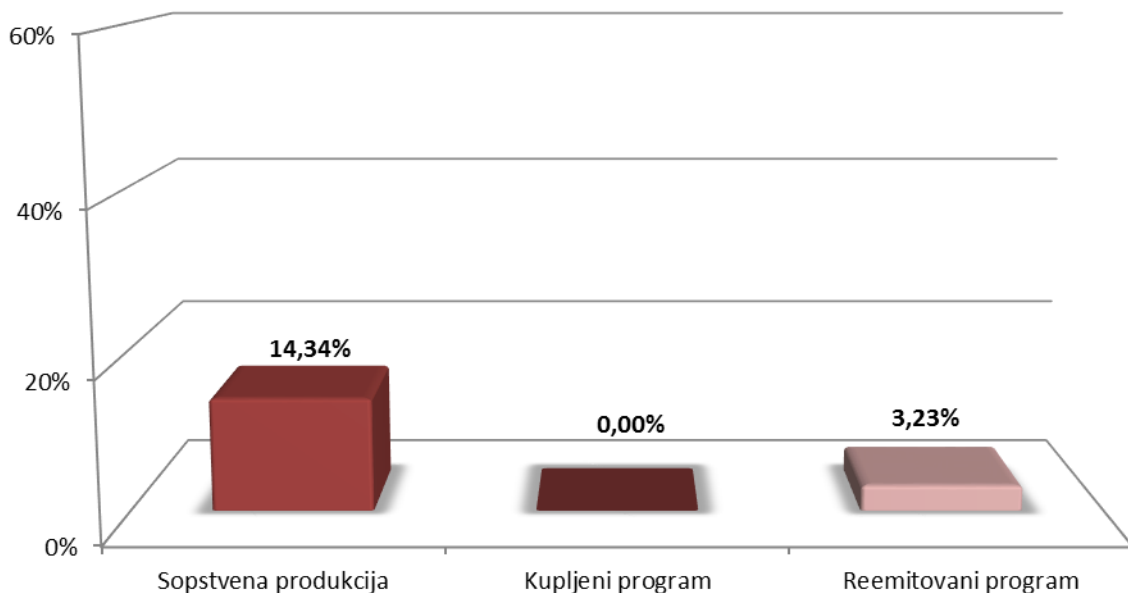
Navedeno znači da Radio 98 emituje 1772 minuta sedmično, odnosno 253 minuta dnevno različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika.

Grafik 12: Struktura radijskog programa (procenat, sedmično)

Emitovani **nemuzički** sadržaj Radija 98 na sedmičnom nivou čini 14% sopstvene produkcije i 3% reemitovanog sadržaja. Kupljenih sadržaja nema.

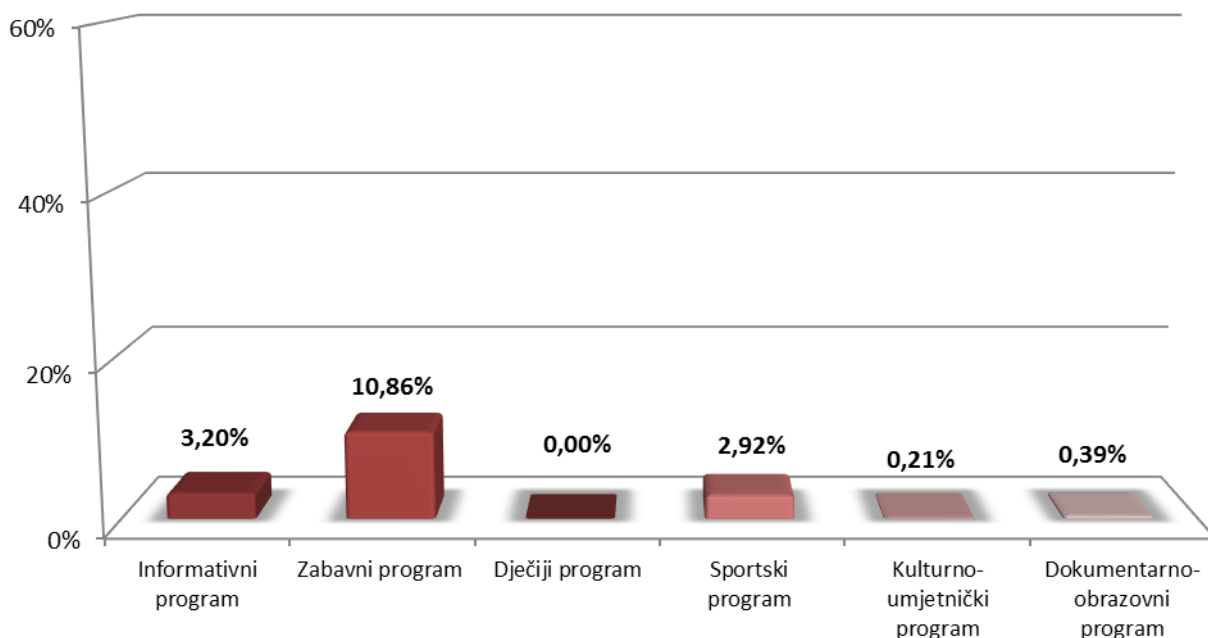

Grafik 13: Struktura sadržaja po produkcijskom izvoru (sedmično)

Ukupno emitovani nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni program, 11%.

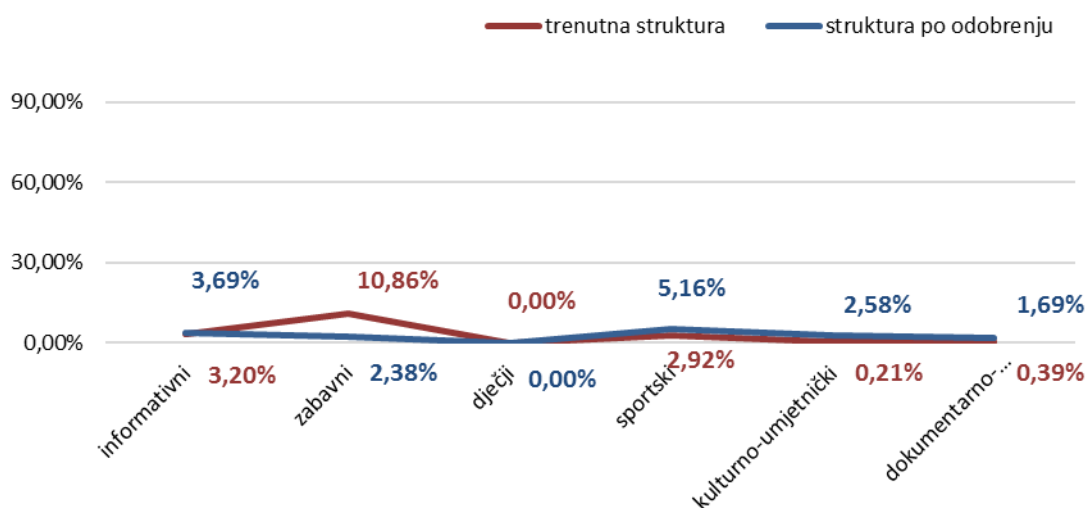
Slijedi sportski i informativni program sa 3% ukupnog programa.

Kulturno-umjetnički i dokumentarno-obrazovni sadržaji u ukupnoj strukturi imaju učešće manje od 1%, dok dječjeg programa u posmatranom periodu nije bilo.

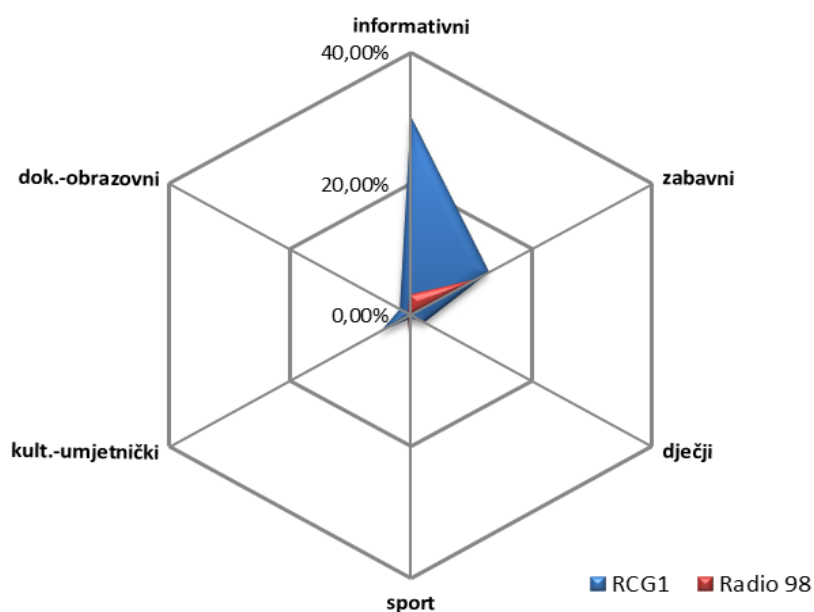
Grafik 14: Struktura sadržaja po vrsti (sedmično)

Emiter dnevno emituje informativni program u trajanju dužem od Zakonom propisanih 30 minuta. Zakonom propisanu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta predstavlja reemitovani programski sadržaj „Novosti dana“ prosječnog trajanja 29 minuta.

Grafik 15: Učešće vrste sadržaja po odobrenju VS trenutno učešće (procenat, sedmično)

Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku RCG1, dok Radio 98 ima značajno učešće zabavnog programa.

Grafik 16: Struktura programa po vrsti – RCG1 VS Radio 98 (procenat, sedmično)

Ocjene i zaključci

- Program Televizije Crne Gore karakteriše značajno učešće sopstvene produkcije. Na programu TVCG1, sopstvena produkcija čini više od 45% ukupnog sedmičnog emitovanja, dok na TVCG2 ovaj procenat iznosi približno 37%. Kupljenih sadržaja je oko 31% u programu TVCG1 i 23% u programu TVCG2. Reemitovanog sadržaja ima samo u programu TVCG2, oko 4%.
- Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Televizije Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku TVCG1, dok TVCG2 ima značajno učešće zabavnog i dokumentarno obrazovnog programa.
- Prilikom analize sadržaja emitovanog u posmatranom periodu mora se imati u vidu da se u okviru programa TVCG2 emituje sadržaj za učenje na daljinu „Uči doma“.
- Malo učešće sportskih sadržaja na TVCG1 (1,5%) supstituiše značajno učešće sporta u programu TVCG2 (17%). Sadržaja namijenjenih djeci je, na oba televizijska programa, po 4%.
- Na TVCG1 emituje se jedan programski sadržaj prilagođen osobama sa invaliditetom, vijesti na gestovnom govoru koje su u posmatranom periodu emitovane tri puta (za period od sedam dana). TVCG2 nema sadržaje prilagođene osobama sa invaliditetom.
- U posmatranom periodu na programu Televizije Crne Gore nije bilo sadržaja na romskom jeziku. Na albanskom jeziku se emituje informativna emisija „Lajmet“ (radnim danima i prosječnog trajanja od 10 minuta), kao i sedmična, jednočasovna, emisija „Mozaiku“. TVCG2 nema sadržaje na jezicima nacionalnih manjina.
- Prvi program Radija na sedmičnom nivou ima oko 53% nemuzičkog sadržaja. Na Radiju 98 učešće nemuzičkog sadržaja je značajno manje, 18%.
- Prvi program Radija Crne Gore karakteriše značajno učešće sopstvene produkcije 47%. Ovaj procenat je na Radiju 98 oko 14%.
- Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore, po vrsti sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku RCG1 dok Radio 98 ima značajno učešće zabavnih sadržaja.
- Posmatrajući oba programa radija, veoma je malo dokumentarnih, obrazovnih i sadržaja namijenjenih djeci.
- U posmatranom periodu u programu Radija Crne Gore nije bilo sadržaja posebno prilagođenih osobama sa invaliditetom.
- Na Prvom programu Radija Crne Gore jednom sedmično se emituje programski sadržaj na romskom jeziku, u trajanju od 20 minuta. Na albanskom jeziku se emituje informativna emisija „Vijesti“ (radnim danima i prosječnog trajanja od 5 minuta), „Dnevnik“ (radnim danima i prosječnog trajanja od 20 minuta) kao i sedmična, jednočasovna, emisija. Radio 98 nema sadržaje na jezicima nacionalnih manjina.

Sektor za monitoring
Suncica Bakić